

Gängbrottsutredningen (Ju 2020:15)

- SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk
- Särskild utredare Anders Perklev
- Utredningssekreterare Lars Swedenborg och Sara Vinnefors
- Sakkunniga och experter

Uppdraget

Gängbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

- Skärpt straffrättslig reaktion mot
 - brott i kriminella nätverk, särskilt brott med kopplingar till kriminella uppgörelser
 - att involvera unga i kriminalitet
 - narkotikabrottslighet
- Presumtion för häktning i fler fall
- Andra relevanta förslag

Problembilden

- Antalet skjutningar och sprängningar har ökat
- Koppling till brott i kriminella nätverk
- Vålds- och skrämsekapital
- Unga involveras i tidig ålder
- Narkotikaförsäljning driver brottsligheten

Gängbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

Utgångspunkter

- Proportionalitet och ekvivalens
- Avgränsning i förhållande till andra utredningar och nyligen genomförda lagändringar

Gängbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

Förslag – höjda minimistraff m.m.

Gångbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

- Minimistraffen höjs med 30-50 procent för
 - grovt olaga tvång
 - grovt olaga hot
 - grov utpressning
 - rån
- Särskilt minimistraff om sex månaders fängelse för
 - försäljning av narkotika
 - befattning med narkotika som är avsedd att säljas
- Beställning av narkotika för eget bruk kriminaliseras

Förslag – nya straffskärpnings- grunder

- Försvårande om ett numerärt överläge har utnyttjats
- Synnerligen försvårande om
 - skjutvapen eller sprängämnen använts på allmän eller liknande plats
 - ett angrepp haft bakgrund i en konflikt mellan grupper i vilken skjutvapen eller sprängämnen använts
 - ett angrepp varit ägnat att framkalla en sådan konflikt

Förslag – straffansvar för att involvera unga i brott

- Möjligt att döma för *människoexploatering* när någon utnyttjar annan i brottslig verksamhet
- Möjligt att döma för *främjande av ungdomsbrottslighet* om någon på annat sätt involverar en person under 18 år i brottslig verksamhet

Förslag – återfall

- Återfall i brott ska i ökad utsträckning leda till strängare straff
- Återfallsskärpning ska ske parallellt med förverkande av villkorligt medgiven frihet om den tilltalade
 - vid upprepade tillfällen har dömts för brott, eller
 - har återfallit i särskilt allvarlig brottslighet

Förslag – häktning

- Häktning ska vara huvudregel även vid grov misshandel, rån och grov utpressning
- Presumtionen för häktning ska gälla för alla brott med minimistraff om fängelse i ett år och sex månader istället för två år som är gränsen idag

Konsekvenser

- Flera av förslagen är kumulativa
- Sammantaget en betydande skärpning
- Genomslag även för unga
- Ökade kostnader för Kriminalvården med knappt 600 mkr
- Ikraftträdande den 1 juli 2023

Gängbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

Frågor

Gängbrottsutredningen
(Ju 2020:15)

- Frågor?
- Kontaktuppgifter:
anders.perklev@dom.se
lars.swedenborg@regeringskansliet.se
sara.vinnefors@regeringskansliet.se